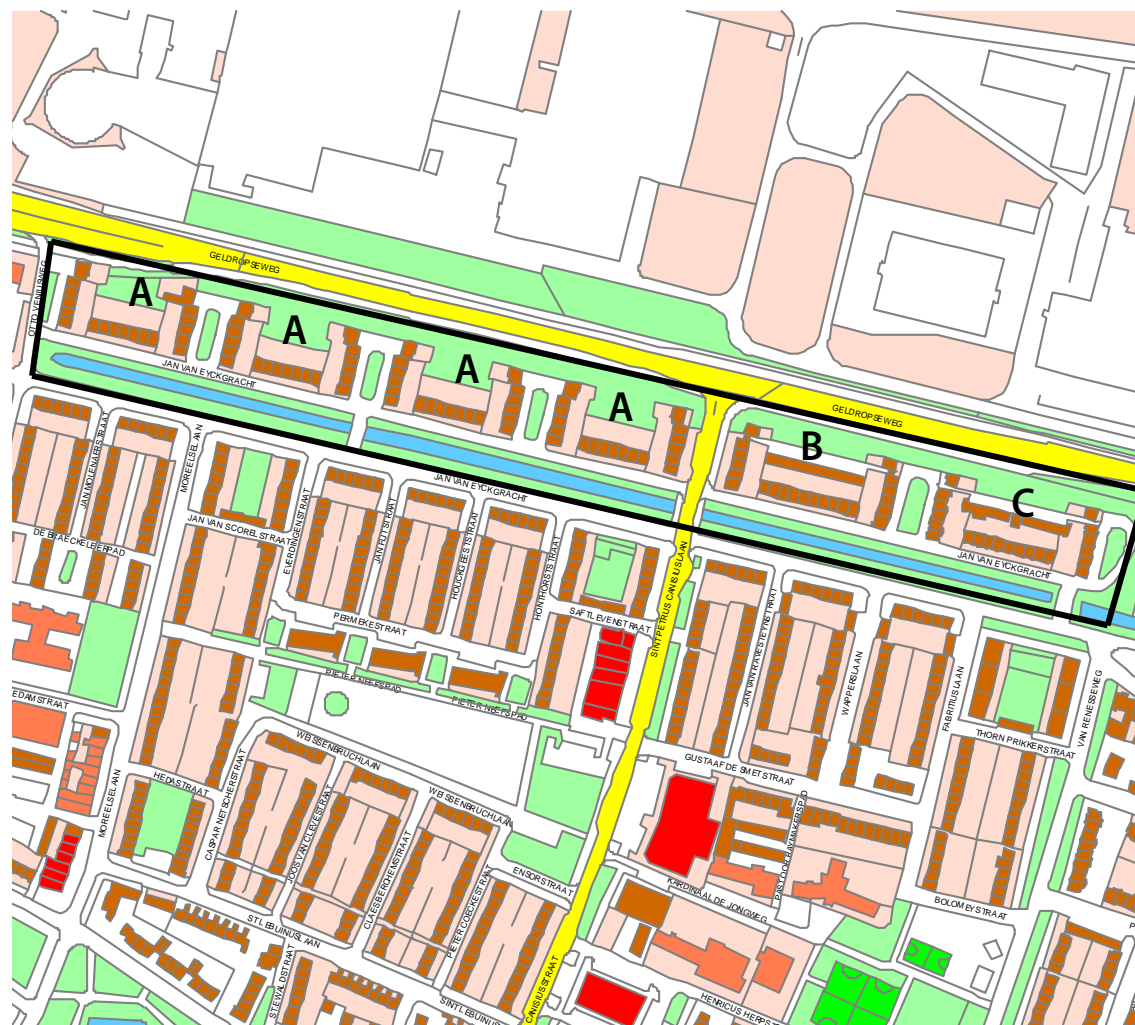

Jan van Eyckgracht

Architecten Ir. A.M. de Rouville de Meux, C. Valstar en J. Luiten, 1955

In 1952 wordt de gewijzigde gemeentegrens tussen Eindhoven en Gedropt door de gemeenteraad vastgesteld. Dit was nodig om het uitbreidingsplan Stratum–Oost II te kunnen gaan ontwikkelen. Het Burghplan was het eerste grote plan na de Tweede Wereldoorlog dat in een samenwerking tussen Philips, DAF en de gemeente Eindhoven tot stand werd gebracht. Er zijn 723 woningen, 16 winkels en 28 garages gebouwd, door vijf architecten ontworpen onder supervisie van Ir. J. Kuiper.

De Jan van Eyckgracht vormt de beëindiging van het Burghplan in de richting van de Geldropseweg en is als zodanig te beschouwen als een zelfstandig, helder stedenbouwkundig ensemble. Voor wat betreft de architectuur is er binnen dit ensemble een aanmerkelijk verschil waarneembaar. In tegenstelling tot de markante 'Delftse School'-architectuur (Ir. A.M. de Rouville de Meux) ten westen van de Sint Petrus Canisiuslaan, is de architectuur van de woningen aan de oostzijde van die scheiding minder karakteristiek.

Gebiedsgerichte Welstandscriteria Jan van Eyckgracht

Gebiedsgerichte welstandscriteria komen voort uit de gebiedseigen architectonische en stedenbouwkundige karakteristiek en maken onderdeel uit van de gemeentelijke welstandsnota.

	BESCHRIJVING	CRITERIA	AANBEVELINGEN
<i>Bebouwing en omgeving</i>	<p>Het Burghplan is ontwikkeld als woongebied ten zuiden van de Geldropseweg, buiten de ringweg. Van de onderliggende landschappelijke (landbouw-) structuur is nagenoeg niets terug te vinden. De Sint Petrus Canisiuslaan en de Geert Grootestraat volgen wel historische lijnen maar ook hier is niets van het oorspronkelijke bewaard gebleven.</p> <p>De Jan van Eyckgracht is met zijn singel uniek in Eindhoven. Alleen in Blixembosch, zo'n 40 jaar later dus, zijn singels toegepast als ordenend stedenbouwkundig element.</p> <p>De bebouwing tussen de singel en de Geldropseweg is te beschouwen als gehalveerde traditionele bouwblokken met rijenwoningen die georiënteerd zijn op de singel. De brede straatjes met middenberm, haaks op de singel tussen de bouwblokken, manifesteren zich als hofjes, waarbij de woningen geen voortuin hebben. Daarbij zijn de eindwoningen als vrijstaande woning, slechts geschakeld door middel van een garage, uitgevoerd en liggen ze zo'n drie meter terug. Bij de woningen ten oosten van de Sint Petrus Canisiuslaan zijn de garages vervangen door doorgangen om de garageboxen achter de woningen te kunnen bereiken.</p> <p>In totaal zijn er zes bouwblokken gebouwd: ten westen van de Sint Petrus Canisiuslaan vier (type A), ontworpen door Ir. A.M. de Rouville de Meux en ten oosten van de Sint Petrus Canisiuslaan nog eens twee. Deze laatste zijn door twee verschillende architecten gebouwd, te weten C. Valstar (type B) en J. Luiten (type C).</p>	<p>De hoofdropzet van het stedenbouwkundig ensemble, met inbegrip van de singel en de 'groene' zijstraatjes, dient onaangetaast te blijven.</p>	<p>Bij nieuwe ontwikkelingen in het gebied moet versterking van het stedenbouwkundig ensemble het uitgangspunt zijn.</p>
<i>Bebouwing op zich</i>	<p>De woningen type A zijn gebouwd in de stijl van het Traditionalisme, ook wel de Delftse School genoemd. De vormtaal en de toegepaste materialen zijn, zoals de architectuurstijl al suggereert, sterk traditioneel: wit geschilderde metselwerk gevels met daarin uitgespaard gaten ten behoeve van vensters en deuren. Het dak is vormgegeven als schilddak en wordt beëindigd met een zinken mastgoot. Elk huis heeft twee schoorstenen. Eén op het achterdakvlak en een zeer beeldbepalende ranke schoorsteen in de nok. De vrijstaande eindwoningen hebben eveneens een schildkap maar hiervan staat de nok haaks op de straat. Aan de achterzijde hebben</p>	<p>Bij woningtypes A moeten alle wijzigingen passen bij de stijl van de Delftse School. Uitgangspunt is in elk geval het toepassen van traditionele materialen en vormen. De ranke schoorstenen in de nok zijn</p>	<p>Indien een ontwerp afwijkt van de uitgangspunten van de Delftse School moet het plan vergezeld gaan van een toelichting waaruit blijkt hoe het ontwerp zich verhoudt tot de oorspronkelijke architectuur.</p>

	<p>de woningen een balkon met stalen spijlenhek waarop dubbele openslaande deuren uitkomen. Achter de woningen staan bakstenen bergingen, voorzien van schildkap. Achter de woningen aan de "hofjes" zijn ze telkens twee-aan-twee geschakeld (en één vrijstaand), terwijl ze achter de langswoningen als één langgerekt bouwvolume met één lange kap zijn uitgevoerd.</p> <p>De woningen zijn nog grotendeels in originele staat.</p> <p>De woningblokken B en C zijn beide gebouwd in een bouwstijl die eind jaren '50 gangbaar werd. Hoewel de architectuur minder karakteristiek is dan van de 'Delftse Schoolwoningen', hebben beide woningtypes toch enkele opvallende elementen.</p> <p>Bij blok B zijn de woningen voorzien van een balkon aan de voorzijde boven de voordeur, te bereiken via een balkondeur uitkomend op de slaapkamer. Bij een aantal van deze balkons is het stalen balkonhek vervangen door een dichte houten betimmering. Deze wijziging doet sterk afbreuk aan de subtiliteit van de oorspronkelijke situatie.</p> <p>Bij blok C is een erker over twee verdiepingen aangebracht. De oorspronkelijke indeling, materialisering en kleurstelling van deze erker is al op veel plaatsen gewijzigd. Boven de voordeur is een glazen luifel geplaatst en ter hoogte van de badkamerramen in de voorgevel en tussen de boven- en onderramen in de achtergevel zijn een aantal stroken andere gekleurd mestelwerk opgenomen. Aan de achterzijde is de keuken 1,20 meter uitgebouwd en deze is op de verdieping voorzien van een balkonhek.</p> <p>Beide blokken hebben op het achterterrein garageboxen, die te bereiken zijn via doorgangen aan de dwarsstraatjes. Bij het eerste blok is zijn deze doorgangen overkapt met een schilddak.</p>	<p>beeldbepalend en mogen niet worden verwijderd.</p> <p>Bij woningtypes B en C geldt dat de hoofdopzet van de voorgevel moet worden gehandhaafd De nadruk ligt daarbij op het instandhouden van de oorspronkelijke balkons (B) en de glazen luifels (C). Ten aanzien van kozijnen en borstweringen geldt dat daaraan inmiddels zoveel is gewijzigd dat het opnemen van criteria hiervoor niet reëel is.</p>	<p>Het verdient de voorkeur om kozijnen en borstweringen uit te voeren conform de oorspronkelijke situatie.</p>
<p>Materiaal Detailering Kleur</p>	<p>De Delftse Schoolwoningen zijn gebouwd in metselwerk dat is wit geschilderd. De daken zijn uitgevoerd als schilddak, met grijze gebakken dakpannen en voorzien van een zinken mastgoot. De schoorstenen zijn uitgevoerd in metselwerk en zijn niet geschilderd. Het grote raam in de voorgevel is oorspronkelijk uitgevoerd met twee verticale stijlen en één horizontale roede. De voordeur, inmiddels in talloze uitvoeringen aanwezig zijn gevat in een wit geschilderd opgepleisterde omlijsting. De ramen op de verdieping in voor- en achtergevel zijn naar buiten draaiende stolpramen, waarbij elk venster één horizontale roede heeft. De ramen in de kopgevels zijn vaste ramen met een vier-ruits roedeverdeling. Zowel alle kozijnen als draaiende delen zijn van hout en wit geschilderd. Inmiddels zijn bij een aantal huizen de ramen gewijzigd, zowel qua indeling als materiaal.</p> <p>De woningen B en C zijn uitgevoerd in materialen en kleuren zoals die gaandeweg de 50er jaren</p>	<p>Type A: Detailering, materiaal- en kleurgebruik dienen in overeenstemming te zijn met de uitgangspunten van de Delftse School: sterk traditioneel.</p>	<p>Type A; Hoewel er op veel plaatsen al kozijnen zijn gewijzigd verdient het aanbeveling om deze terug te brengen in de oude staat.</p> <p>Type B en C: Toepassing van traditionele detailering, materialen en</p>

	gangbaar werden. De detaillering is traditioneel.		kleuren geniet de voorkeur.
--	---	--	-----------------------------

Indien er sprake is van een bijzondere situatie, een architectonische meerwaarde of als kan worden getwijfeld aan de toepasbaarheid van bovenstaande criteria, kan hieraan worden voorbij gegaan, na een positief advies van de welstandscommissie

Objectcriteria Jan van Eyckgracht

Naast de criteria die direct worden ontleend aan de gebiedseigen architectonische en stedenbouwkundige karakteristiek gelden er voor een aantal typen bouwwerken nog aanvullende criteria. Hieronder staan de verschillende objecten beschreven die voor de Jan van Eyckgracht relevant zijn.

a. Aan- en uitbouwen

Een veel toegepaste mogelijkheid om het woonoppervlak te vergroten is een aan- of uitbouw. Die kan in hoge mate het woongenot vergroten, maar ook de invloed op de woonomgeving kan zeer groot zijn, vooral als wordt gebouwd aan de voorgevel of in een zijtuin grenzend aan het openbaar gebied.

Uiteraard is het bestemmingsplan in eerste instantie bepalend of een dergelijke verbouwing gerealiseerd kan worden.

Indien het bestemmingsplan een aan- of uitbouw aan de **voorgevel** mogelijk maakt, dan moet het ontwerp steeds worden voorgelegd aan de welstandscommissie. Immers, de invloed van dergelijke gebouwdelen op de plasticiteit van het bouwblok zelf en op het openbaar gebied is zeer groot. Aan de Jan van Eyckgracht zijn alleen bij de blokken evenwijdig aan de singel voortuinen aanwezig. Alleen hier zijn dus in principe aan- en uitbouwen aan de voorzijde mogelijk. Medewerking kan evenwel slechts verleend worden indien dit wordt toegelaten in het bestemmingsplan en, indien van toepassing, ontheffing verleend in verband met de overschrijding van de voorgevelrooilijn. Aangezien het stedenbouwkundig ensemble in negatieve zin wordt beïnvloed door een aan- of uitbouw aan de voorgevel, zal de welstandscommissie in beginsel negatief adviseren op een dergelijk initiatief.

Een aan- en uitbouw aan de **zijgevel** is aan de Jan van Eyckgracht niet vergunningvrij te realiseren en is dus altijd onderhevig aan een welstandstoets. Een aan- of uitbouw aan de zijgevel voldoet in elk geval aan redelijke eisen van welstand indien:

- ◆ de voorgevel ervan tenminste 2 meter terug ligt ten opzichte van de voorgevel van de woning en
- ◆ de achtergevel minimaal 50 cm terugligt ten opzichte van de achtergevel van de woning of maximaal 3 meter (bij een gelijkblijvende breedte) doorsteekt ten opzichte van de achtergevel van de woning en
- ◆ de hoogte aan alle zijden maximaal 3,5 m bedraagt en
- ◆ het dak plat is dan wel voorzien van een kap met dezelfde richting, vorm en helling als het hoofdgebouw en
- ◆ de gevels van de aanbouw verwantschap vertonen met de architectuur van het hoofdgebouw en
- ◆ de toe te passen materialen, kleuren en detaillering dezelfde zijn als die van het hoofdgebouw.

Indien de voor- en/of de zijgevel van een dergelijke aanbouw direct grenst aan het openbaar gebied, is de architectonische expressie ervan van wezenlijk belang voor de kwaliteit van de openbare ruimte. In dat geval zal een ontwerp altijd worden voorgelegd aan de welstandscommissie.

Een aanbouw aan de **achtergevel** is zeer gewild en komt in zeer veel uitvoeringen voor. Een dergelijk bouwwerk heeft over het algemeen weinig invloed op de openbare ruimte, maar wel op de bezonning van de eigen tuin of die van de burens. Ook voor die gevallen heeft de wetgever voorwaarden opgesteld waaronder deze vergunningvrij kunnen worden gerealiseerd.

In het geval dat voor een uitbouw aan de achtergevel een lichte bouwvergunning moet worden aangevraagd, voldoet deze in ieder geval aan redelijke eisen van welstand indien:

- ◆ niet gelegen naast openbaar gebied en
- ◆ de hoogte maximaal 3,5 m en de diepte maximaal 4 m bedraagt en
- ◆ geen boeiboorden worden toegepast die breder (hoger) zijn dan 30 cm en
- ◆ het bouwwerk wordt voorzien van een plat dak of een flauw hellend doorzichtig dak en
- ◆ materiaalgebruik en kleuren gelijk zijn of harmoniëren met die van het hoofdgebouw;
- ◆ bij toepassing van een flauw hellend doorzichtig dak de zijmuren, voor zover deze op de perceelsgrens worden gebouwd, horizontaal worden beëindigd zodat de burens niet worden belemmerd in hun keuze voor een bepaald type dak;
- ◆ bij toepassing van een lichtstraat op een plat dak deze tenminste 50 cm van de perceelsgrenzen wordt beëindigd.

Indien er sprake is van een bijzondere situatie, een architectonische meerwaarde of als kan worden getwijfeld aan de toepasbaarheid van bovenstaande criteria, kan hieraan worden voorbij gegaan, na een positief advies van de welstandscommissie

b. Tuinhuisjes, bergingen en overkappingen

Er blijkt de laatste jaren een vrij grote behoefte te bestaan aan vrijstaande bergingen, tuinhuisjes en overkappingen en vele fabrikanten voorzien daarin. Zij bieden een grote verscheidenheid aan uitvoeringen die vaak geschikt zijn voor zelfbouw.

Meestal worden deze bouwwerken vrijstaand in de tuin geplaatst en hebben weinig invloed op hun omgeving, vooral niet zolang ze niet zichtbaar zijn vanaf openbare gebied.

Dit soort bijgebouwen is dan ook als vergunningsvrij aangemerkt tot een grootte van maximaal 30 m² en een hoogte van 3 meter en onder beperkende voorwaarden met betrekking tot de situering.

Voldoet een dergelijk bijgebouw daar niet aan en is het dus licht-vergunningplichtig dan voldoet het aan redelijke eisen van welstand, indien:

- ◆ niet hoger dan 3 m en
- ◆ niet groter dan 40 m² en
- ◆ voorzien van een plat dak en
- ◆ meer dan 3 m uit de erfrens met het openbaar gebied en

- ◆ eventuele zijwanden zijn uitgevoerd in hetzelfde materiaal als het hoofdgebouw dan wel in echt hout, uitgevoerd in rabatdelen of gepotdekselde, gekantrechte delen.

Indien er sprake is van een bijzondere situatie, een architectonische meerwaarde of als kan worden getwijfeld aan de toepasbaarheid van bovenstaande criteria, kan hieraan worden voorbij gegaan, na een positief advies van de welstandscommissie.

c. Veranderingen aan gevels zonder uitbreiding

De onderstaande werkzaamheden zijn in veel gevallen op zich vergunningvrije activiteiten en kunnen slechts repressief door de welstandscommissie worden getoetst. Dit houdt in dat beoordeeld zal moeten worden of de gerealiseerde wijzigingen in ernstige mate in strijd zijn met redelijke eisen van welstand. Is dat het geval, dan kan een aanschrijvingsprocedure worden gestart.

Het is soms dan ook zeer aan te bevelen om op vrijwillige basis voor dit soort werkzaamheden vooraf schriftelijk dan wel mondeling advies te vragen bij de welstandscommissie. Dit voorkomt eventuele moeilijkheden achteraf.

c.1. Schilderen en opnieuw voegen van gevels

Uit de toelichting op de Woningwet 2003 blijkt ondubbelzinnig dat het schilderen van een gevel niet kan worden gezien als bouwen. Het kan daarom ook niet worden aangemerkt als een vergunningsplichtige activiteit.

Het wijzigen van de kleur van een individuele woning is echter van grote invloed op de architectuur van die woning en daarmee op het beeld van de openbare ruimte. Indien de woningtypes A in een andere kleur dan wit wordt geschilderd, of dat de witte verf wordt verwijderd zodat een ongeschilderde gevel resteert, is onherroepelijk sprake van een situatie die in ernstige mate in strijd is met redelijke eisen van welstand.

Bij de woningtypes B en C is sprake van een situatie die in ernstige mate in strijd is met redelijke eisen van welstand indien de (metselwerk-)gevels worden geschilderd, in welke kleur dan ook.

Indien er sprake is van een bijzondere situatie, een architectonische meerwaarde of als kan worden getwijfeld aan de toepasbaarheid van bovenstaande criteria, kan hieraan worden voorbij gegaan, na een positief van de welstandscommissie.

c.2. Vervangen van kozijnen

Het aanbrengen, dichtmaken of vervangen van kozijnen of het wijzigen van de indeling en afmetingen ervan levert over het algemeen niet veel problemen op zolang de veranderingen passen bij het karakter van het gebouw. Een punt van aandacht daarbij is het vervangen van houten of stalen kozijnen door die van kunststof of aluminium. In de voorgevel en de naar de weg of openbaar groen gekeerde zijgevel is dit overigens wel degelijk een vergunningsplichtige handeling indien er sprake is van een wijziging in de detaillering, profilering of vormgeving. Maar ook in de vergunningsvrije situatie kan naderhand blijken dat een dergelijke wijziging meer dan aanvaardbare afbreuk doet aan het beeld van de architectuur van het gebouw en de omgeving. Dat heeft dan vooral te maken met de verhouding tussen open en gesloten delen, reliëf en geleding van gevel en licht- en schaduwwerking, kleuren en toegepaste materialen, vooral ten aanzien van puivullingen. Wijzigingen daarin kunnen een aanzienlijke invloed hebben op het straatbeeld.

Het is dan ook altijd aan te raden om tevoren advies te vragen bij de welstandscommissie om procedures en ingrepen achteraf te voorkomen.

Er moet daarbij met de volgende richtlijnen worden rekening gehouden:

- ◆ Houten kozijnen moeten bij voorkeur worden vervangen door nieuwe houten exemplaren, met gelijke indeling en detaillering. Een kleine aanpassing in de profilering ten behoeve van dubbel glas is denkbaar.
- ◆ Vervanging van houten kozijnen door kunststof is in beginsel acceptabel als het oorspronkelijke houten profiel en de indeling zoveel mogelijk te worden benaderd.
- ◆ Het aanbrengen van ventilatieschuiven bij kozijnvervanging levert vaak een lelijk en afwijkend beeld op. Het is mogelijk de noodzakelijke nachtventilatie min of meer onzichtbaar op een bouwkundige wijze aan te brengen, nl. boven de bovendorpel achter het metselwerk of door muuroosters achter open voegen.

Indien er sprake is van een bijzondere situatie, een architectonische meerwaarde of als kan worden getwijfeld aan de toepasbaarheid van bovenstaande criteria, kan hieraan worden voorbij gegaan, na een positief advies van de welstandscommissie.

c.3. Vervangen van een borstwering

Alleen de woningtypes C beschikken over een borstwering in de voorgevel. Een groot aantal is in de loop van de tijd al gewijzigd, zowel in materiaal als in kleur. Nieuwe aanpassingen voldoen in elk geval aan redelijke eisen van welstand, indien:

- ◆ de borstwering bestaat uit een soortgelijk materiaal met een soortgelijke kleur en bevestigingsmethode als in de bestaande situatie of
- ◆ de borstwering bestaat uit verticaal aangebrachte houten delen.

Nieuwe aanpassingen voldoen in elk geval niet aan redelijke eisen van welstand, indien:

- ◆ de borstwering bestaat uit plaatmateriaal zoals bijvoorbeeld trespa.

Indien er sprake is van een bijzondere situatie, een architectonische meerwaarde of als kan worden getwijfeld aan de toepasbaarheid van bovenstaande criteria, kan hieraan worden voorbij gegaan, na een positief advies van de welstandscommissie.

c.4. Vervangen van een garagedeur door een pui

Tegen het vervangen van een garagedeur door een pui bestaan uit een oogpunt van welstand geen bezwaren zolang een pui wordt geplaatst die qua indeling, materiaalgebruik en detaillering verwantschap vertoont met die in het hoofdgebouw.

Indien er sprake is van een bijzondere situatie, een architectonische meerwaarde of als kan worden getwijfeld aan de toepasbaarheid van bovenstaande criteria, kan hieraan worden voorbij gegaan, na een positief advies van de welstandscommissie.

d. Dakkapellen

Er zijn twee motieven voor het aanbrengen van een dakkapel: het verbeteren van de daglichttoetreding tot een zolder ten einde een verblijfsfunctie mogelijk te maken en het is een snelle en goedkope manier om het woonoppervlak te vergroten. Dit laatste motief kan aanleiding zijn tot buitenproportionele dakkapellen. De populariteit van de dakkapel is groot en het aantal aanvragen navenant.

Anderzijds is de kwaliteit van de openbare ruimte van wezenlijk belang en die openbare ruimte wordt mede vormgegeven door de kwaliteit van de aanwezige bebouwing. In woongebieden speelt de vorm van het woningblok daarin een belangrijke rol. Met name het dak is daarin het samenbindend element bij uitstek. Rust en evenwicht in deze "vijfde gevel" heeft een positieve invloed op de openbare ruimte. Onder de goot is dan weer ruimte voor eventueel gewenste individualisering van de gevel, door middel van luifels, erkers, kleur van het schilderwerk, de voordeur en dergelijke.

Het bovenstaande houdt tevens in dat plaatsing van een dakkapel aan de achterzijde over het algemeen meer mogelijkheden biedt, tenzij er sprake is van een zichtlokatie.

In alle gevallen dient er rekening mee te worden gehouden dat in een blok van woningen met dezelfde architectuur het ontwerp van de eerste met vergunning geplaatste dakkapel maatgevend is voor de overige.

Een dakkapel aan de **voorzijde** is over het algemeen in strijd met redelijke eisen van welstand, tenzij op de desbetreffende woningrij al een goedgekeurde dakkapel aanwezig is. In dat geval is slechts een herhaling van dat plan zowel qua vormgeving als positionering, detaillering, kleur en materiaalgebruik denkbaar, tenzij overtuigend kan worden aangetoond dat de voorgestelde dakkapel een verbetering betekent ten opzichte van de reeds aanwezige.

De meeste dakkapellen aan de **achterzijde** zijn vergunningvrij. Voor zover zij dat niet zijn, en dus licht-bouwvergunningplichtig, voldoen zij in ieder geval aan redelijke eisen van welstand, indien:

- ◆ er sprake is van een herhaling van een ontwerp op hetzelfde woningblok en dat minder dan 3 jaar daarvoor is goedgekeurd of of:
- ◆ niet breder dan 60% van de breedte van het dakvlak en
- ◆ de zijkant ten minste 50 cm uit het midden van de woningscheidende mu(u)r(en) en 100 cm van de zijdelingse dakrand(en) en
- ◆ de afstand tot de horizontale en/of schuine nok en de goot en/of eventuele kilgoot minimaal 2 pannen of 50 cm en
- ◆ voor de positie op het dak, het overstek en voor de materialen, kleuren, detaillering (waaronder de bevestiging van plaatmaterialen) en de kozijnindeling aansluiting is gezocht bij de architectuur van het pand en de omgeving en
- ◆ de hoogte van het kozijn maximaal 125 cm en
- ◆ het boeiboord maximaal 25 cm hoog en
- ◆ voorzien van een plat dakje en
- ◆ kleur en materialen zijn afgestemd op die van de woning en
- ◆ er geen sprake is van een dakopbouw die een verhoging van de nok met zich meebrengt, tenzij in het woningblok al een dergelijke opbouw met vergunning is gerealiseerd en

Indien er sprake is van een bijzondere situatie, een architectonische meerwaarde of als kan worden getwijfeld aan de toepasbaarheid van bovenstaande criteria, kan hieraan worden voorbij gegaan, na een positief advies van de welstandscommissie.

e. Erfafscheidingen

Voor de meeste erfafscheidingen is geen bouwvergunning meer nodig. Bij hoekwoningen worden zij echter vaak toegepast om de tuin af te scheiden van het openbare gebied en liggen dan ook meestal in of voor de rooilijn. Zijn zij daarbij ook nog hoger dan 1 meter dan is een vergunning nodig en moeten zij voldoen aan redelijke eisen van welstand.

Voor dit soort erfafscheiding is vaak zeer bepalend voor de woonomgeving en het straatbeeld en leidt dan ook niet zelden tot klachten. Grove, niet-duurzame en snelverwerende materialen, zoals betonplaten, vlechtschermen, ongekantrechte schaaldelen en dergelijke zijn in dit soort situaties ontsierend en voldoen dan ook niet aan redelijke eisen van welstand.

Een dergelijke erfafscheiding voldoet in elk geval aan redelijke eisen van welstand indien zij bestaat uit:

- ◆ hagen of andersoortige begroeiing;
- ◆ volledig begroeide gazen hekwerken;
- ◆ een overwegend transparante afscheiding, bijvoorbeeld stalen spijlen of houten lamellen, al dan niet geplaatst op een maximaal 1 m hoog muurtje, met eventueel penanten, van dezelfde (bak)steen als de woning.

Indien er sprake is van een bijzondere situatie, een architectonische meerwaarde of als kan worden getwijfeld aan de toepasbaarheid van bovenstaande criteria, kan hieraan worden voorbij gegaan, na een positief advies van de welstandscommissie.

f. Zonnecollectoren

Steeds vaker worden zonnecollectoren en fotovoltaïsche cellen toegepast. Bij nieuwbouw kan en moet eigenlijk hiermee al in de ontwerpfase worden rekening gehouden zodat de collector een geïntegreerd onderdeel worden van het gebouw. Bij bestaande gebouwen kan de zonnecollector als losse toevoeging echter een storend element vormen, vooral omdat de keuzevrijheid voor de plaats wordt beperkt in verband met de vastliggende stedenbouwkundige oriëntatie en de doorgaans reeds in gebruik zijnde plaats voor de installatie. Het is dan ook soms niet te voorkomen dat een zonnecollector aan de straatzijde moet worden geplaatst. Zonnecollectoren en fotovoltaïsche cellen zijn in vrijwel alle gevallen vergunningvrij. Zo niet dan zijn zij licht-vergunningplichtig en voldoen zij in elk geval aan redelijke eisen van welstand, indien:

- ◆ de kleur van de collector of paneel neutraal grijs is;
- ◆ de kleur van de omrandingen zoveel mogelijk in overeenstemming is met de dakbedekking.
- ◆ bij aanbrengen aan de straatzijde plaats en afmetingen worden gekozen overeenkomstig de als eerste onder redelijke eisen van welstand aangebrachte collector op het desbetreffende woningblok.

Indien er sprake is van een bijzondere situatie, een architectonische meerwaarde of als kan worden getwijfeld aan de toepasbaarheid van bovenstaande criteria, kan hieraan worden voorbij gegaan, na een positief advies van de welstandscommissie.

g. (Schotel)antennes

Ook antennes en schotels voor satellietontvangst zijn technische toevoegingen aan gebouwen en dragen nooit bij aan het uiterlijk van het gebouw en de openbare ruimte. Zij dienen dan ook zo onopvallend mogelijk te worden aangebracht en liever nog onzichtbaar.

Het beleid van de gemeente Eindhoven met betrekking tot antennes ten behoeve van mobiele telecommunicatie is vastgelegd in een aparte beleidsnota, waarnaar hier wordt verwezen.

Antennes tot een hoogte van 5m gemeten vanaf de voet, zijn vergunningsvrij en dus ook welstandsvrij. Hogere antennemasten zullen steeds op zichzelf en in relatie tot hun omgeving moeten worden beoordeeld. Belangrijke factoren zijn dus het uiterlijk van de mast, bijvoorbeeld telescoop- of vakwerkmast, en de zichtbaarheid vanaf de openbare weg.

Een schotelantenne aan de voorgevel is doorgaans lichtvergunningplichtig, maar is over het algemeen in ernstige mate in strijd met redelijke eisen van welstand, vanwege het versturende effect ervan op de architectuur van de woning op zichzelf en op de architectuur en de ritmiek van het totale bouwblok en betekent daarmee ook een ernstige verstoring van het beeld van de openbare ruimte. Dit houdt in dat zonder vergunning gerealiseerde schotelantennes na plaatsing aan de voorgevel in strijd zijn met de Woningwet en dat een aanschrijvingsprocedure zal worden gestart.

In de gevallen dat er aantoonbaar geen andere mogelijkheid is dan montage aan de voorgevel, dient de schotel te voldoen aan:

- ◆ de diameter maximaal 60 cm en
- ◆ de schotel geheel transparant dan wel tenminste 50% geperforeerd, of anderszins effectief onopvallend gemaakt.

Indien er sprake is van een bijzondere situatie, een architectonische meerwaarde of als kan worden getwijfeld aan de toepasbaarheid van bovenstaande criteria, kan hieraan worden voorbij gegaan, na een positief advies van de welstandscommissie.

h. Masten voor mobiele telefonie en andere antennes

Voor deze categorie bouwwerken zijn criteria opgenomen in de nota "Aanvullend antennebeleid".

Indien er sprake is van een bijzondere situatie, een architectonische meerwaarde of als kan worden getwijfeld aan de toepasbaarheid van bovenstaande criteria, kan hieraan worden voorbij gegaan, na een positief advies van de welstandscommissie.